

Titel Oswalds kompas

Tema: Venskab, søskende, jalousi
Fag: Dansk
Målgruppe 1.-3. klasse
:



Data om læremidlet:

E-bog: Birgit Strandbygaard, Høst 2011

Om billedbogen

I bogen "Oswalds kompas" møder vi drengen Oswald, som samtidig med, at han får en lillesøster, mister sit kompas. Det betyder, at han får svært ved at mærke, hvordan han skal opføre sig og faktisk mister lidt retningen og kommer til at gøre nogle ting, som han normalt ikke plejer at gøre. I bogen er der intertekstuelle referencer til "Emil fra Lønneberg", som giver bogen et ekstra lag. Den pædagogiske vejledning er inspireret af *reading2learn*, som er en måde at organisere læseundervisning på, så de forskellige strategier, den erfarne læser bruger, bliver tydeliggjort for alle elever. Nederst i vejledningen findes et link til en film, hvor metode vises.

Vejledningen giver et overblik over det pædagogiske overlay til e-bogen "Oswalds kompas". Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen. Overlayet indeholder flere forskellige ressourcer, som kan bruges afhængig af alderstrin.

1. Før bogen læses, lægges der op til en samtale i klassen om, hvad et kompas er, og hvad det bruges til, samt hvorfor bogen mon hedder "Oswalds kompas".
2. Før hvert kapitel kan eleverne læse et lille resume, så de har en forforståelse, inden kapitlet læses.
3. I hvert kapitel er der overstreget sætninger og afsnit, som er særlige vigtige. Disse bruges til at skærpe elevernes opmærksomhed i læsningen og til at arbejde med spørgsmål ud fra.
4. Et link til tv-udsendelse om Emil fra Lønneberg – suppeterrinen.

Faglig relevans/kompetenceområder

Det pædagogiske overlay retter sig mod kompetenceområdet læsning med fokus på sprogforståelse og tekstforståelse.

Læringsmål:

- Eleverne kan samtale om kompas på både et realplan og et billedplan i forhold til Oswald.
- Eleverne får med baggrund i overlayet en forforståelse for indholdet i de enkelte kapitler, inden de læses?
- Eleverne kan læse og forholde sig til udvalgte sætningers særlige betydning for teksten.
- Eleverne kan stille spørgsmål til teksten

Overlayets konkrete udformning

Det **røde** overlay på side 2 lægger op til, at der først arbejdes med bogens titel.



BIRGIT STRANDBYGAARD
**Osvalds
kompas**

Efterfølgende arbejdes der med de otte kapitler

Det **grønne** overlay er placeret ved kapitlernes overskrift. Eleverne får her tilbudt et kort resume, så de har en forforståelse af kapitlet, inden det læses. Det er en fordel at klassen læser både resume og kapitlerne sammen, så deres forskellige overvejelser bliver delt i en klassesamtale.

En skrigende tyksak

1 Hvad handler kapitlet om?

I det første kapitel skal du høre om Osvald, der har et kompas. Kompasset hjælper ham med at vide, hvad der er rigtigt og hvad der er forkert. En dag er kompasset væk. Det sker den samme dag, som Osvald får en lillesøster. Osvald synes, hun er en skrigende tyksak, men de voksne synes hun er vidunderlig. Da Osvald ikke har sit kompas til at hjælpe sig, er det svært for ham at finde ud af hvad han skal tænke, sige og gøre.

En aften da han ikke kan sove, han står op. Hans far og mor er i stuen og filmer lillesøsteren. Osvald plages om at blive hjemme fra børnehaven dagen efter. Til sidst får han lov.

Der er overstreget med gult flere steder i kapitlet. Læg særlig mærke til, hvad der står her, for det er vigtigt for at forstå bogen.

De **Gule** markeringer understøtter elevernes opmærksomhed i kapitlet og kan bruges som hjælp til at arbejde med de vigtige pointer i hvert kapitel.

Han havde altid sit kompas på sig. Nogle dage var det nok bare at stikke hånden ned i lommen og mærke på det, så vidste han, hvad han skulle gøre. Hvad der var rigtigt, og hvad der var forkert. Når han for eksempel drillede, så var det lige, som om kompasset slog ham over fingrene. De andre i børnehaven troede ikke på det. For når det ikke var levende, så kunne det heller ikke slå.

Der er ikke formuleret spørgsmål til de gule markeringer, for det er meningen, at eleverne selv skal lære at stille spørgsmål til indholdet i de gule markeringer. Der kan arbejde med at stille tre forskellige typer af spørgsmål:

- Spørgsmål – hvor svaret findes direkte i teksten
- Spørgsmål – hvor svaret findes ikke direkte i teksten
- Spørgsmål – hvor I selv kan vælge mellem flere svarmuligheder

Eksempel på spørgsmål – hvor svaret findes direkte i teksten

Spørgsmål: Hvad var det nok at gøre nogle dage?

Svar: Det var nok bare at stikke hånden ned i lommen.

Eksempel på spørgsmål – hvor svaret ikke findes direkte i teksten

Spørgsmål: Er Osvald glad for sit kompas?

Svar: Det lader det til, for han bruger det til at finde ud af, hvad der er rigtigt at gøre i forskellige situationer.

Eksempel på spørgsmål – hvor I selv kan vælge mellem flere svarmuligheder

Spørgsmål: Synes I det er svært at vide hvad der er rigtigt og hvad der er forkert?

Svarmulighed 1: Ja, nogle gange er det.

Svarmulighed 2: nej, jeg kan tit mærke det i maven.

Det blå overlay er et link til tv-udsendelsen om Emil fra Lønneberg – suppeterrinen.

- Den har jeg også set.
- Emil fra Lønneberg bliver man aldrig træt af, sagde hun.
- Jeg gør.

mit
CFU

ABSALON
PROFESSIONSHØJSKOLEN
ABSALON

TILBAGE REDIGER UDLÅNSPROFIL AFSPIL TV-UDSENDELSEN

Husk CFU

Mette, CFU Absalon, Vordingborg

0-2

Vis alle afsnit i serien

Emil fra Lønneberg (2)
Emil i suppeterrinen

Indholdsbeskrivelse:
Om ham der Emil og alle hans skamstreger. I dag sidder Emils hoved så godt fast i suppeterrinen, at han må til lægen. Og hans far sparer en masse penge.

Henvisninger

Film om reading2learn: <http://www.filmkompagniet.dk/#/genrepaedagogik-i-praksis>

Emil fra Lønneberg (2): <http://mitcfu.dk/TV0000107526>